

Magyar Nemzet

„...a dolgot őt magát nézzük...”

Reálpolitika

A kilencvenes évek elején a közgazdasági egyetemen *Surányi György* tartott előadást a jegybank monetáris politikájáról és az ország gazdasági helyzetéről. Az SZDSZ-szimpatizáns hallgatók egy része az előadást az akkor ciklusának első felét töltő Antall-kormány rózsaszín sikerpropagandájának nevezte. Amikor nem sokkal később a jegybanktörvény elfogadásakor – *Surányi* mandátumának lejártakor – *Antall József Bod Péter* Ákost jelölte jegybankelnöknek, ezek a hallgatók elsőként között álltak be a harcos aláírásgyűjtők közé, s a leköszönt MNB-elnök gyászkeretes plakátja alatt agitáltak autogramért. Reálpolitika. A kisgazdák és *Surányi György* jegybankelnök múlt heti találkozója is a reálpolitika jegyében jött létre. Az MNB első embere minden parlamenti párttal kezdeményezett konzultációt, s a sor végére maradtak a kisgazdák. Mi volt ennek az oka? Az FKGP s ezen belül is a pénzügyi szakismertek hiányával aligha vádolható, MNB-s tevékenységéért fiatalon Állami Díjjal elismert *Boros Imre* miniszter meg a nagy nemzetközi tekintéllyel és kiváló médiaháttérrel rendelkező *Surányi György* jegybankelnök között a viszony korántsem volt felhőtlen. Az okok között személyi természetű konfliktusok éppúgy szerepelnek, mint az eltérő közgazdasági nézetrendszer és társadalomfilozófia, valamint a pénzügyi szféra különböző vezető posztjain hosszú idő alatt szerzett, azonosíthatatlan tuskék.

Az MNB átvilágításáról szóló kisgazdajavaslat a közvélemény számára akár népszerű is lehet. Aligha állítható, hogy a jegybank az összességében sikeres magyar pénzügypolitika ellenére az elmúlt évtizedben minden esetben optimális döntést hozott. Az MNB bécsi leánybankjánál sem véletlenül halmozódtak fel sokmilliárdos veszteségek, sok a kérdőjel a nemesfém-behozatali és -kiviteli engedélyekkel körül, s bizonyára érdekes dolgok derülnének ki a jegybank által a pártállam idején végrehajtott egyes nemzetközi pénzügyi tranzakciókról is. A jegybank azonban a világon mindenütt bizalmi, sőt elsődleges nemzetbiztonsági kérdés. Nincs az az ország, amely a kíváncsiskodók számára betekintést engedne például az adóssághozjáról szóló stratégiai adatokba, államtitkokba. Természetesen a jegybank sem működhet ellenőrizetlenül, ám az esetleges indiszkréció súlyos anyagi károkat okozhat.

Nyilván előfordulhatnak majd szakmai viták a kormány és a jegybank között, a gazdaságpolitika kereteit, az infláció alakulását, a költségvetés helyzetét és a GDP várható növekedését illetően, de mindannyiunk érdeke, hogy ezek tárgyszerűek, hátsó szándékoktól és érzelmi túlfűtöttségtől, médiahisztériától mentesek legyenek. A kisgazdák és a jegybank vezéreinek találkozója a reálpolitika jegyében zajlott. A kisgazdapártról fél éve aligha hitte volna bárki, hogy a kompromisszumkereső békebíró szerepét próbálja eljátszani. A reálpolitika azonban logikusan terelte ez irányba őket. A Fidesz markáns politizálása és az MSZP vehemens bírálatai közepette az SZDSZ-nek és a FKGP-nek adatott mozgástér, s a kisgazdák ébredtek előbb. A szabad demokraták a jelek szerint továbbra is az *Eörsi-féle* hangütésnél maradtak.

E megállapítás alól is van azonban kivétel, méghozzá éppen a reálpolitika jegyében. *Demszky Gábor* budapesti főpolgármester ugyanis szemmel láthatóan aligha az „*Eörsi-naplókban*”, sokkal inkább a várostörténeti évkönyvek fényes lapjain szeretné a nevét megörökíttetni. A Nemzeti Színház ügyében nem követi párttársai – az érveket gyakran hangerővel és hangulatkeltéssel pótoló – magatartását, hanem reálpolitikusi hozzáállással a frontális, de igen kétséges hozadékú támadás helyett a tárgyalóasztalnál keresi a megoldást. *Demszky* tudja, hogy csupán az SZDSZ törzsszavazóinak támogatásával nem lehetne polgármester, tavalyi sikeréhez a szocialista és szabad demokrata voksok mellett egyes kormánypártiakét is begyűjtötte, ha SZDSZ-es voltát hangsúlyozva szolgálai követné a Mérleg utcai politizálási stílust, biztos bukásra ítélné magát.

A reálpolitikához persze mindkét oldalon fogadókészség kell. A Nemzeti Színház ügyében a *Hámori-Pröhle* kultuszminisztériumi vezetőpáros eddig sikerrel semlegesítette a kultúrharc felszítására irányuló törekvéseket.

A politikai életben a tárgyszerű értékelések helyét több területen is a látszatkeltés vette át. Egyre kevésbé az a lényeg, mi történik, hanem az, mit gondolnak az emberek. Ha a látszatkeltés általánossá válik, a közélet szereplői profi illuzionistákká, a közjó pedig reklámfeladattá silányul, akkor a reálpolitikások szerepe ismét felértékelődhet. Kérdés, hogy ehhez meg kell-e várni, amíg csupa David Copperfield-utánzó tölti meg a parlamenti széksorokat?

Meszleny László